

Anexa nr. 7 - Condiția favorizantă „Buna guvernare a strategiei naționale sau regionale de specializare inteligentă ”

Îndeplinirea condiției favorizante „Buna guvernare a strategiei naționale sau regionale de specializare inteligentă”¹:

1. O analiză la zi a factorilor care împiedică diseminarea inovării, inclusiv digitalizarea

Factorii care împiedică diseminarea inovării în Regiunea Nord-Est:

- Sistemul de cercetare dezvoltare este subfinanțat
- Cadrul legislativ românesc este caracterizat de imprezibilitate, birocratie excesivă
- Majoritatea companiilor din România nu au o formă de protecție a proprietății intelectuale.
- România are o serie de reglementări privind proprietatea intelectuală (IP) cu mai multe contradicții
- Piața muncii din România este perturbată de probleme socio-demografice
- Există probleme în cadrul sistemelor de educație și formare profesională
- Cultura scăzută pentru inovare
- Suportul financiar este limitat pentru investițiile întreprinderilor
- Factori structurali economici / de piață
- România are o prezență scăzută în Aria Europeană a Cercetării (ERA)
- Infrastructura de cercetare-dezvoltare înregistrează un grad scăzut de utilizare

Detalii sunt prezentate în secțiunea **1.3 Analiza factorilor care împiedică diseminarea inovării**.

2. Existența unei instituții sau a unui organism național/regional competent responsabil cu managementul strategiei de specializare inteligentă

ADR Nord-Est și-a asumat încă din 2013 rolul de coordonator la nivel operațional al RIS3 Nord-Est, în acest sens îndeplinind atribuții de: colectare, analiză și interpretare date privind potențialul regional de dezvoltare, competențe și performanțe ale ecosistemului regional de cercetare-inovare, antreprenoriat și intermediarii acestora, elaborarea/revizuirea și actualizarea RIS3 Nord-Est, asigurarea mecanismului funcțional de derulare a procesului de descoperire antreprenorială, de identificare și selecție a propunerilor de proiecte incluse în portofoliul RIS3 Nord-Est, corelarea strategiei cu SNCIS și PDR Nord-Est, fundamentare intervenții asociate domeniilor RIS3 incluse în POR, întocmirea rapoartelor de implementare, monitorizare și evaluare, acordare asistență tehnică personalizată promotorilor de proiecte inovative pentru identificare surse de finanțare și parteneri. În plus, în anul 2017, ADR Nord-Est a creat Biroul de Gestionare RIS3 format dintr-o echipa dedicată operaționalizării RIS3 Nord-Est și Biroul Specializare Sectorială, care gestionează procesul de descoperire antreprenorială urmărind încurajarea spiritului antreprenorial, dezvoltarea companiilor inovative, valorificarea infrastructurilor de cercetare-inovare, stimularea parteneriatului între universități, instituții de cercetare și companii, în domeniile de specializare inteligentă la nivel regional și internațional.

La începutul anului 2017, la nivelul Regiunii Nord-Est s-a derulat procesul de constituire a Consorțiului Regional de Inovare Nord-Est (CRI). Conform Regulamentului privind Organizarea și Funcționarea, CRI este o structură consultativă, al cărui rol principal este de a coordona la nivel strategic, elaborarea și implementarea Strategiei de Specializare Inteligentă (RIS3) Nord-Est, de a aviza rapoartele de implementare, monitorizare și evaluare ale RIS3 Nord-Est, portofoliul de proiecte prioritare ale RIS3 Nord-Est. *Detalii despre atribuțiile și rolul CRI pot fi găsite în **CAPITOLUL 9. GUVERNAREA STRATEGIEI DE CERCETARE ȘI INOVARE PENTRU SPECIALIZARE INTELIGENTĂ A REGIUNII NORD-EST***

¹ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/communication/regional_offices/0512_smarter_eu.pdf

Consiliul pentru Dezvoltare Regionala, în calitate de organism politic decizional la nivelul Regiunii Nord-Est, aprobă Strategia de Cercetare și Inovare pentru Specializare Inteligentă a Regiunii Nord-Est.

3. Instrumente de monitorizare și evaluare pentru a măsura performanțele în direcția atingerii obiectivelor strategiei

În vederea atingerii obiectivelor RIS3 Nord-Est, ADR Nord-Est a elaborat Procedura de lucru (aprobată în 2016 și revizuită conform standardelor ISO 9001/2018 în 2019) privind elaborarea, actualizarea și revizuirea RIS3.

De asemenea, în capitolul 5 al strategiei s-a definit planul de acțiune regional care vizează priorități și măsuri privind dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea RIS3 Nord-Est (a se vedea **Capitolul 7**, Prioritatea orizontală 5: Capacitate administrativă și asistență tehnică, Măsura 5.1).

4. Funcționarea eficientă a procesului de descoperire antreprenorială în colaborare cu ADR-urile

În regiunea Nord-Est se implementează metodologia EDP aprobată la nivel național prin ORDIN MLPDA nr. 3.630 din 13 august 2020 privind aprobarea îndrumărilor metodologice pentru organizarea focus grupurilor de descoperire antreprenorială la nivel regional. La nivel regional, ADR Nord-Est se bucură de sprijinul unui important parteneriat regional format din actori relevanți din mediul academic, institute de cercetare, mediul de afaceri, administrație publică locală și societate civilă, peste 390 participanți antrenați în cele 12 ateliere de descoperire antreprenorială organizate.

În ceea ce privește măsurile asumate, putem vorbi despre:

- Existența unei metodologii de desfășurare a procesului de descoperire antreprenorială la nivel național
- Existența unei echipe (de 4 persoane) dedicate full-time în cadrul ADR Nord-Est pentru gestionarea EDP -identificare stakeholderi, planificare, organizare și colectare input pentru reuniunile EDP, pentru pregătire, lansare și promovare apeluri anuale pentru idei de proiecte de specializare inteligentă.

Participanți	Agro-alimentar & Industria lemnului	Textile	Energie	Mediu	Sănătate	TIC	Turism
Companii	6	6	3	7	3	12	12
Firme de consultanță	3	1	2	2	3	1	-
Academic și cercetare	6	3	3	6	17	5	3
Administrație publică	1	-	3	7	-	-	10
Spitale	-	-	-	-	2	-	-
ONG (inclusiv Clustere)	4	1	1	1	4	2	9
ADR Nord-Est	8	7	7	8	5	7	6
Total	28	18	19	31	34	27	40

Sursa: <https://www.adrnordest.ro/ce-oferim/specializare-inteligenta/>, Raport asupra etapei II de consultare online – Focus Grupuri de Descoperire Antreprenoriala (EDP)

5. *Acțiuni necesare pentru îmbunătățirea sistemelor de cercetare și inovare naționale sau regionale*

În cadrul RIS3 Nord-Est a fost prioritizată nevoia dezvoltării capacității administrative a ecosistemului de inovare regional. RIS3 Nord-Est este rezultatul unui proces „bottom-up”, al cărui element central este procesul de descoperire antreprenorială - EDP, concretizat într-un portofoliu de proiecte atașat RIS3. EDP a declanșat un proces iterativ de învățare organizațională care s-a dovedit eficace în elaborarea RIS3, dar mai puțin eficient în operaționalizarea soluțiilor de specializare inteligentă. Eficacitatea procesului EDP depinde de capacitatea membrilor acestor microecosisteme de inovare de a identifica oportunitățile de specializare, de a formula obiective comune și soluții inovative viabile. Mecanismul continuu EDP implică și existența unui dialog sistematic la nivel regional, capabil să mobilizeze actorii relevanți din domeniile economice cu potențial de specializare, să inspire încredere, să asigure trasabilitate procesului EDP și RIS3 în general. Aceasta necesită existența unui leadership colaborativ, cu o cunoaștere aprofundată a sectorului și a diferitelor reglementări ale UE în materie de specializare inteligentă. Structura partenerială RIS3 Nord-Est include pe lângă microecosistemele de inovare sectoriale asociate domeniilor RIS3, Consorțiul Regional de Inovare și Comisia Consultativă Academică.

Experiența acumulată în perioada 2016-2019 a arătat ca existența unor metodologii transparente de selecție a membrilor și a unui proces inclusiv de luare a deciziilor au asigurat menținerea interesului pentru RIS3. Problema consolidării memoriei instituționale și a sustenabilității acestor structuri este o preocupare principală în etapa următoare. Numărul mic de proiecte inovative selectate în cadrul unor programe precum POR 2014-2020 Axa 1-2, POC, Axa 1 – 18, Orizont 2020-55, impun crearea unui Birou Regional „One Stop Shop”, având ca obiectiv general furnizare de informare și sprijin pentru dezvoltarea aplicațiilor pentru proiecte de cercetare-dezvoltare-inovare în programele de finanțare specifice naționale și europene.²

6. *Măsuri în sprijinul colaborării internaționale*

În cadrul RIS3 Nord-Est a fost prioritizată nevoia sprijinirii colaborării internaționale în domeniul CDI. La nivel regional au fost mapate zonele de interes pentru cooperare în cadrul parteneriatelor internaționale CDI (co-programate, co-finanțate și instituționalizate) în care și-a exprimat interesul Statul Român.

De asemenea, sunt monitorizate și sprijinite de către ADR participările regiunii în Platformele Tematice S3 și comunitățile EIT-KIC. (a se vedea capitolul **8.5 Corelarea domeniilor RIS3 Nord-Est și ale parteneriatelor tematice din platformele S3 Europene**).

În contextul participării României, în calitate de stat membru, la parteneriatele propuse pentru viitorul Program Cadru de Cercetare și Inovare Orizont Europa (2021-2027), Comitetul Național de Coordonare pentru Specializare Inteligentă a lansat la finele lunii septembrie 2020, o dezbatere asupra unei posibile sinergii între eforturile naționale și regionale în sprijinul acestui demers.

² <https://www.inforegionordest.ro/documente/noutati/20/POR%20NE%2029.09.2020.pdf>